

Total No. Of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- A-1205
FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT
B.A. T.Y.(Sem-V) Examination OCT/NOV 2019
Urban Sociology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All question are compulsory.
  - 2) Use blue or black pen Only.
  - 3) Use pencil for diagrams.
  - 4) Use of signs attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
  - ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
  - ४) कोणतेही लक्षवेधक खूण करण्यास प्रतिबंध

Q.1 A) fill in the blanks (Attempt all) 05

- 1) -----has coined the term mechanical solidarity.
- 2) The -----refers to the emergence of Urban life.
- 3) -----has coined the term urban revolution.
- 4) Concentric zone theory to explain Urban-----.
- 5) Urbanization is a process of migration of rural population to -----areas.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) -----यांनी यांत्रिक एकात्मता ही संज्ञा मांडली.
- २) -----हि नागरी जीवनाचा उदयास स्पष्ट करते.
- ३) -----यांनी नागरी क्रांती हि संज्ञा मांडली.
- ४) सहकेंद्री क्षेत्र सिद्धांत हा नागरी -----स्पष्ट करतो.
- ५) ग्रामीण लोकसंख्येचे -----भागात होणाऱ्या स्थलांतर प्रक्रियेस नागरीकरण म्हणतात.

B) answer in a sentence (Attempt all) 05

- 1) Write any one feature of urban society.
- 2) Give any one feature of urbanization.
- 3) Who developed the concept of urbanism as a way of life.
- 4) What is CBD?
- 5) Conurbation means.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- १) नागरी समाजाचे कोणतेही एक वैशिष्ट्ये लिहा.
- २) नागरीकरणाचे कोणतेही एक वैशिष्ट्ये सांगा.
- ३) नगरवार एक जीवन जगण्याचा मार्ग हि संकल्पना कोणी विकसित केली.
- ४) CBD म्हणजे काय?
- ५) बृहन्महानगराचा अर्थ

Q.2 A) Explain concepts/ terms/units/events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Organic solidarity
- 2) Urbanism
- 3) Metro cities
- 4) Factory zone

10

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) जैविक एकता
- २) नगरवार
- ३) महानगरे
- ४) कारखाना क्षेत्र

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the scope of urban sociology.
- 2) Explain the problems of urbanization.
- 3) Explain the features of Industrial society.
- 4) Explain the characteristics of Urbanism.

10

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) नागरी समाजशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- २) नागरीकरणाच्या समस्या स्पष्ट करा.
- ३) औद्योगिक समाजाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ४) नगरवाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

- Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)
- 1) Define urbanization and explain its characteristics.
  - 2) Explain the concentric zone theory of burges.

20

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) नागरी करणाच्या व्याख्या देवून त्याचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) बर्जेस यांचा सहकेंद्री क्षेत्र सिद्धांत स्पष्ट करा.

OR

Total No. Of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- A-1205
FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT
B.A. T.Y.(Sem-V) Examination OCT/NOV 2019
Social Problems in India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All question are compulsory.
- 2) Use blue or black pen Only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of signs attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतेही लक्षवेधक व सांकेतिक खूण करण्यास प्रतिबंध

- Q.1 A) fill in the blanks (Attempt all) 05
- 1) The India is known as the country of -----
  - 2) The opportunities for economic development in -----are limited.
  - 3) -----has a high level of mobility.
  - 4) Due to the absence of -----,there is an increase in women's ignorance.
  - 5) Due to the effect of -----the free trade got stimulated.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) भारताची ओळख -----देश अशी आहे.
- २) -----आर्थिक विकासाच्या संधी मर्यादित असतात.
- ३) -----गतीशिलतेचे प्रमाण जास्त असते.
- ४) -----अभावामुळे स्त्रियांच्या अज्ञानात वाढ होते.
- ५) -----प्रभावामुळे मुक्त व्यापाराला चालना मिळाली.

B) Answer in a sentence (Attempt all) 05

- 1) What do you mean by corruption?
- 2) Give the name of minority group of our country.
- 3) What did the Kaka kalelkar commission study?
- 4) Write the definition of white collar crime.
- 5) What is SEZ?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- १) ऋषटाचार म्हणजे काय?
- २) आपल्या देशातील अल्पसंख्यांक गटाची नावे सांगा.
- ३) काका कालेलकर कमिशनने कशाचा अभ्यास केला.
- ४) पांढरपेशी गुन्हेगारीची व्याख्या लिहा.
- ५) सेझ म्हणजे काय?

- Q.2 A) Explain concepts/ terms/units/events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)
- 1) Urbanization
  - 2) Social inequality
  - 3) Other backward class (OBC)
  - 4) What are the causes of poverty?
- 10

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) नागरीकरण
- २) सामाजिक विषमता
- ३) इतर मागासवर्ग
- ४) गरीबीचे कारणे काय आहेत?

B) Attempt answer in short (any two)

- 1) Explain the relationship between government policies and economic development.
  - 2) The role of masses in urban development
  - 3) Explain the causes of farmer suicide.
  - 4) Comment on the imbalance in education.
- 10

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) सरकारी धोरणे आणि आर्थिक विकास यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- २) नागरी विकासात जनसामान्याची भूमिका.
- ३) शेतकरी आत्महत्येची कारणे स्पष्ट करा.
- ४) शिक्षणातील असमतोलावर भाष्य करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Describe the causes which are responsible for slum in urban area.
- 2) Write an essay on industrialization and social development.

20

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) नागरी क्षेत्रामध्ये झोपडपट्टी उदयास होण्यामागील कारणे विशद करा.
- २) औद्योगीकरण आणि सामाजिक विकास यावर निबंध लिहा.